

Beeld: ANP

LES PROGRAMMA

VO BOVENBOUW

De NAVO
Podcast Nieuws in de klas afl. 1:
De NAVO in een notendop

VOOR DE DOCENT

Naar aanleiding van de NAVO-top in Den Haag op 24 en 25 juni maakte Nieuws in de klas een 5-delige podcastserie waarin met verschillende mensen gepraat wordt over dit militair bondgenootschap. Iedere aflevering schuiven ook twee middelbare scholieren aan die alles vragen wat ze willen.

In deze aflevering vertelt Markus Iven, reservist en beleidsmedewerker bij de NAVO, over het ontstaan en het belang van de NAVO en over het reilen en zeilen tijdens een NAVO-top. Rein (16) en Merel (14) hebben de nodige vragen voor hem.

Iedere aflevering duurt zo'n 20 minuten. In de lessuggesties zijn deze afleveringen opgeknipt in drie delen om het behapbaar te maken voor de leerling. Elk deel heeft zijn eigen opdracht, bestaande uit:

- een introductie (voorkennis activeren) en begrippenlijst (taalsteun)
- luisteren naar het fragment en het gelijktijdig beantwoorden van meerkeuzevragen
- klassikale terugkoppeling van de meerkeuzevragen

Ook bieden we bij elke aflevering extra opdrachten aan voor de verdieping. Het is aan de docent om in te schatten of hier tijd voor is en welke opdracht geschikt is voor de klas.

In de bijlagen vind je bij iedere les:

- een begrippenlijst
- de meerkeuzevragen voor de leerlingen (om uit te printen)
- antwoordblad voor docenten

Op de volgende pagina is de gehele eerste aflevering (21:00 min) te beluisteren, maar we raden aan om met de leerlingen de aflevering in de aangegeven drie delen te beluisteren en de bijbehorende opdrachten te maken.

Wat je leert

- Ik weet wat de NAVO is.
- Ik weet wanneer en waarom de NAVO is opgericht.
- Ik weet wat het belang van de NAVO is.

VO bovenbouw

Lesduur - 3 lesonderdelen van 15 minuten + extra opdrachten

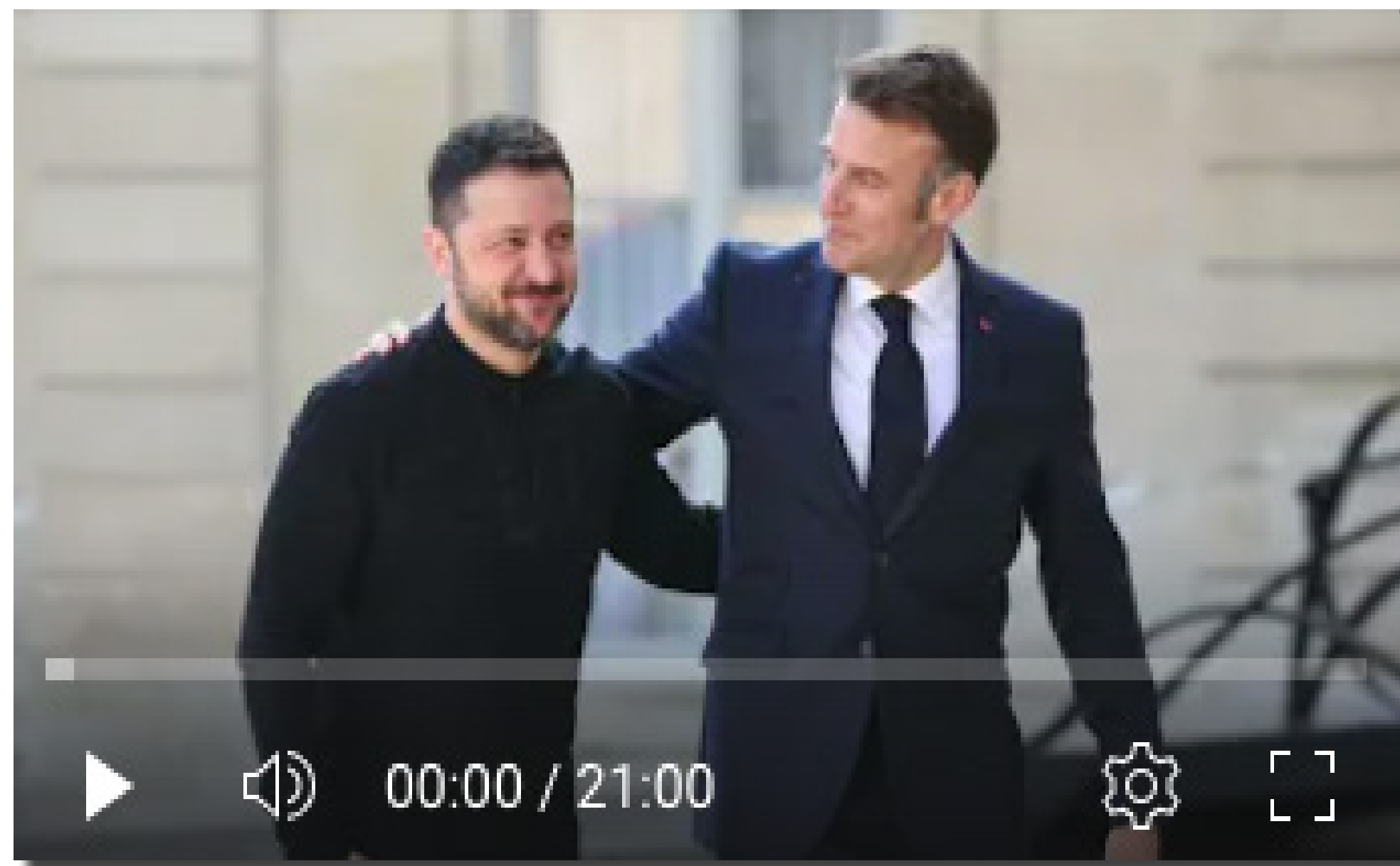

Journalistiek, Nederlands, Maatschappijwetenschappen

Podcast De NAVO, afl. 1: De NAVO in een notendop

PODCAST DE NAVO, AFL. 1: DE NAVO IN EEN NOTENDOP (21:00 MIN)

[HTTPS://YOUTU.BE/E_OQHSD7D7I](https://youtu.be/E_OQHSD7D7I)

OPDRACHT 1

15 minuten

De NAVO: 32 landen, 1 vriendengroep?

Introductie

Voorkennis activeren

Klassikaal

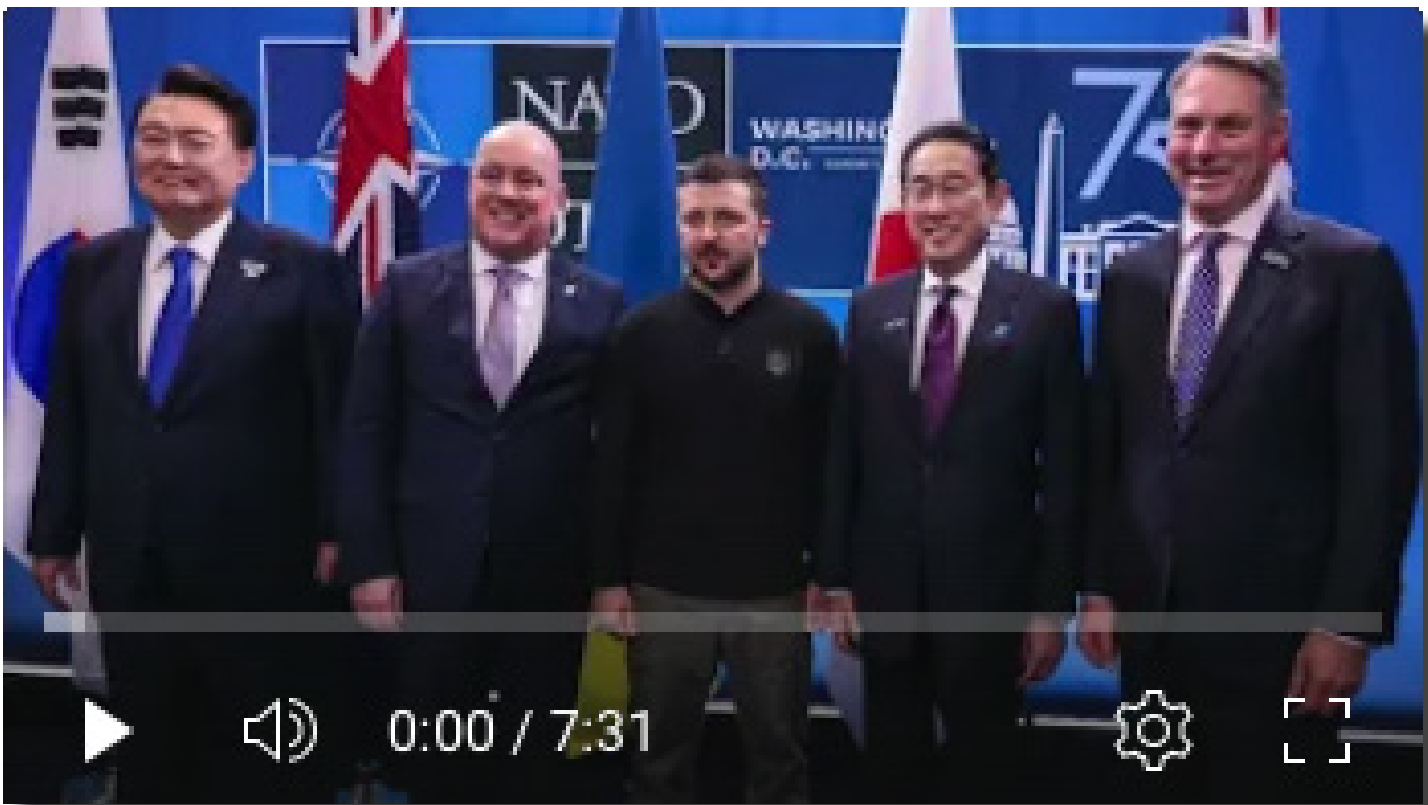
- Laat leerlingen op hun wisbord of een papiertje de woorden opschrijven die bij hen opkomen als ze het woord NAVO horen.
- Bespreek dit klassikaal en leg uit wat de NAVO is (zie begrippenlijst).
- Pak de begrippenlijst erbij en bespreek de andere vaktaalwoorden uit dit eerste deel.

LUISTER HET EERSTE DEEL + MEERKEUZEVRAGEN (7:31 min)

Luister het eerste deel van aflevering 1. Tijdens het luisteren beantwoorden de leerlingen de meerkeuzevragen bij dit eerste deel. Het document met meerkeuzevragen is te vinden in de bijlagen. Deel de vragen voorafgaand aan het luisteren uit.

Podcast de NAVO
Afl. 1 deel 1: De NAVO: 32 landen, 1 vriendengroep?
(video - 7:31 min)

[HTTPS://YOUTU.BE/GSLSDQ0E8NW](https://youtu.be/GSLSDQ0E8NW)

Klassikaal

- Koppel de antwoorden op de meerkeuzevragen terug

OPDRACHT 2

15 minuten

Briefjes door de brievenbus, platgelegd OV en alle ogen op Trump: de NAVO-top komt eraan

Introductie

Voorkennis activeren

Klassikaal

- Bespreek met de leerlingen wat zij over de NAVO-top hebben meegekregen op het nieuws of via sociale media.
- Pak de begrippenlijst erbij en bespreek de vaktaalwoorden uit dit tweede deel.

LUISTER HET TWEEDE DEEL + MEERKEUZEVRAGEN (6:33 min)

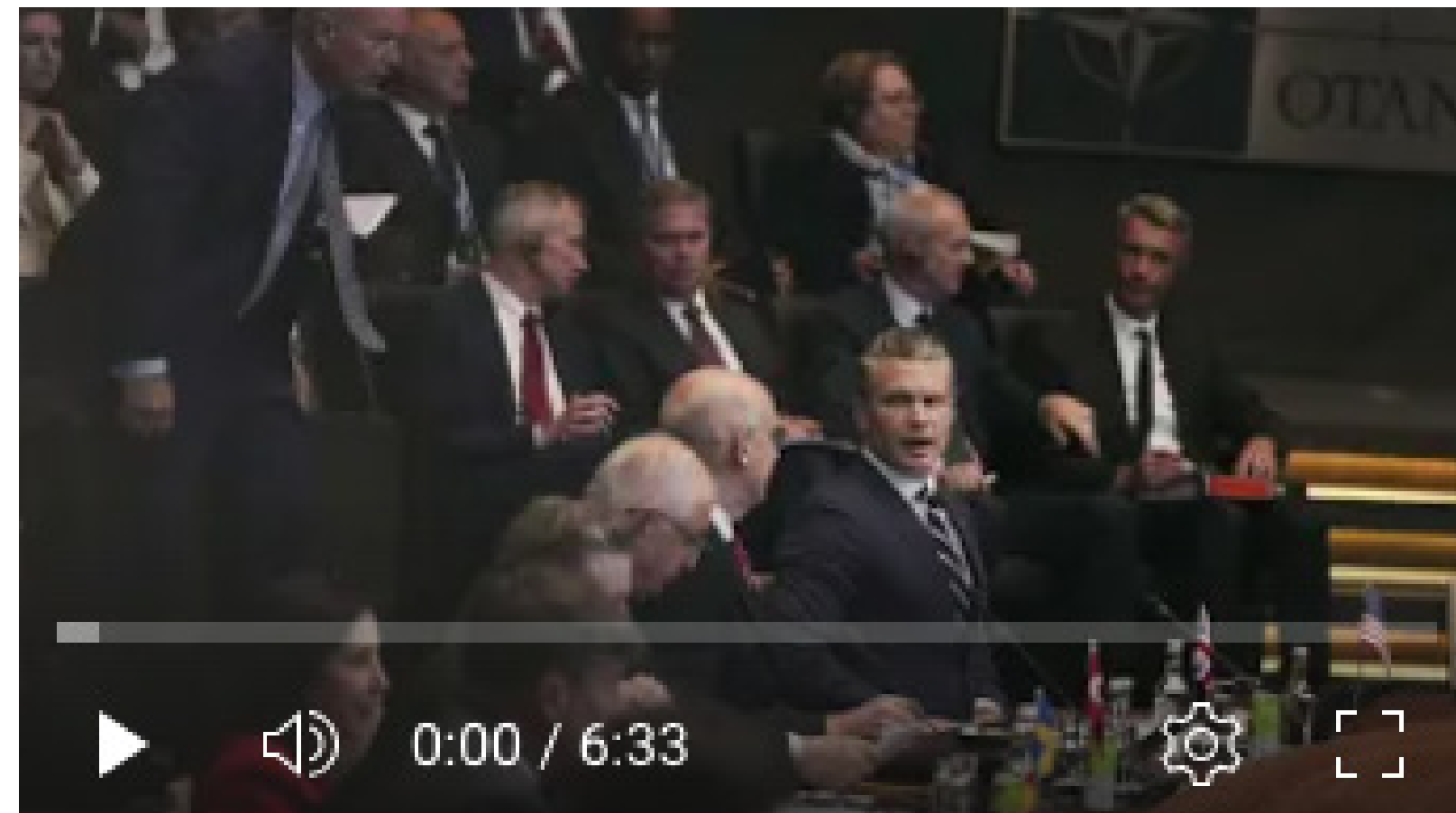
Luister het tweede deel van aflevering 1. Tijdens het luisteren beantwoorden de leerlingen de meerkeuzevragen bij dit tweede deel. Het document met meerkeuzevragen is te vinden in de bijlagen. Deel de vragen voorafgaand aan het luisteren uit.

Podcast de NAVO
Afl. 1, deel 2: Nieuws over de NAVO-top
(video - 6:33 min)

Klassikaal

- Koppel de antwoorden op de meerkeuzevragen terug

[HTTPS://YOUTU.BE/HVAHMAF6TUO](https://youtu.be/HVAHMAF6TUO)

Afschrikken en afweren: hoe werkt dat precies?

Introductie
Voorkennis activeren

- Klassikaal**
- Stel je voor: een van de NAVO-bondgenoten wordt aangevallen. Wat gebeurt er dan? Welke stappen zullen er genomen worden? Bespreek met de leerlingen wat zij denken.
 - Pak de begrippenlijst erbij en bespreek de vaktaalwoorden uit dit derde deel.

LUISTER HET DERDE DEEL + MEERKEUZEVRAGEN (7:00 min)
Luister het derde en laatste deel van aflevering 1. Tijdens het luisteren beantwoorden de leerlingen de meerkeuzevragen bij dit derde deel. Het document met meerkeuzevragen is te vinden in de bijlagen. Deel de vragen voorafgaand aan het luisteren uit.

Podcast de NAVO
Afl. 1, deel 3: Afschrikken en afweren: hoe werkt dat precies? (video - 7:00 min)

- Klassikaal**
- Koppel de antwoorden op de meerkeuzevragen terug

[HTTPS://YOUTU.BE/PHYLXVAXRRU](https://youtu.be/PHYLXVAXRRU)

EXTRA OPDRACHT: VOOR-EN NADELEN NAVO-LIDMAATSCHAP

Lestijd: 15-20 min

Groepjes

- Leerlingen bespreken in groepjes de volgende vraag: **Wat zijn de voor- en nadelen van lidmaatschap van de NAVO?**
- Laat ze hier zelf over nadenken en met elkaar in discussie gaan.

Klassikaal

- Koppel de genoteerde voor- en nadelen terug. Als er ruimte voor is, kunnen leerlingen met elkaar in discussie gaan als ze het niet eens zijn met een voor- of nadeel van een ander groepje.

EXTRA OPDRACHT: TOETREDING OEKRAÏNE TOT DE NAVO

Lestijd: 10-15 min

Groepjes

- Laat de leerlingen in groepjes met elkaar bespreken welke landen voor toetreding van Oekraïne tot de NAVO zullen zijn en welke tegen.

Klassikaal

- Koppel klassikaal terug en ga het gesprek met elkaar aan. Waarom zullen de genoemde landen voor en/of tegen zijn?

EXTRA OPDRACHT: NIEUWS OVER DE NAVO

Lestijd: 10-15 min

Benodigdheden: een recent exemplaar van een dagblad voor elk tweetal

Tweetallen

- Geef ieder tweetal een dagblad om door te bladeren op zoek naar nieuws over de NAVO en/of NAVO-top.

Klassikaal

- Wat voor nieuws hebben de groepjes gevonden?

EXTRA OPDRACHT: HET BELANG VAN DE NAVO

Lestijd: 20-25 min

Individueel

- Iedere leerling schrijft een kort betoog van maximaal 250 woorden over het belang van de NAVO voor Nederland en waarom het wel of niet goed zou zijn om onze defensie-uitgaven te verhogen.

Klassikaal

- Laat een paar leerlingen hun betoog voorlezen.

BEGRIPPENLIJST AFL. 1

Deel 1:

De NAVO: De NAVO, afkorting voor de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, is een militair bondgenootschap tussen 32 landen uit Europa en Noord-Amerika. Het hoofddoel van de NAVO is het beschermen van de leden en het bevorderen van vrede en veiligheid. De NAVO werd opgericht in 1949, kort na de Tweede Wereldoorlog, en heeft sinds die tijd een belangrijke rol gespeeld in internationale veiligheid.

Reservist: Een reservist is een militair die in deeltijd voor Defensie werkt, naast hun normale baan of studie. De krijgsmacht kan ze flexibel inzetten wanneer een situatie daarom vraagt. Bijvoorbeeld bij rampen of andere nationale of internationale operaties. Hoofdkwartier: Een hoofdkwartier is een locatie van waaruit een organisatie, in dit geval de NAVO, wordt bestuurd of aangestuurd. Het is vaak de centrale of belangrijkste vestiging waar beslissingen worden genomen en de strategie wordt bepaald.

Alliantie: Een alliantie of een bondgenootschap is een verdrag tussen staten, zakenpartners of individuen vanwege een gemeenschappelijk voordeel.

Sovjet-Unie: De Sovjet-Unie, afgekort USSR (in het Russisch: CCCP), is een voormalige communistische staat in Europa en Azië. De Sovjet-Unie was een van de grootste landen die ooit bestaan heeft en speelde een grote rol gedurende de 20e eeuw. Het was een eenpartijstaat die vanaf de oprichting in 1922 tot het uiteenvallen in 1991 werd geregeerd door de Communistische Partij.

Koude Oorlog: De Koude Oorlog was een periode van spanningen tussen de Verenigde Staten (en bondgenoten) en de Sovjet-Unie (en bondgenoten). De oorlog was tussen de kapitalistische landen onder leiding van de Verenigde Staten en de communistische landen onder leiding van de Sovjet-Unie. Hoewel de naam het woord 'oorlog' bevat, was de Koude Oorlog niet echt een oorlog. Er was sprake van 'gewapende vrede'.

De Krim: De Krim is een schiereiland van Oekraïne, maar Rusland heeft het sinds februari 2014 geannexeerd. Dit wordt door de meeste landen tot nu toe niet erkend. Daarom staat de Krim officieel nog steeds vermeld als Oekraïens schiereiland.

Deel 2:

Betrekkingen: In dit geval een band of relatie tussen landen.

Potentiële tegenstander: Een eventuele tegenstander, staat nog niet vast.

Communiqué: Een communiqué is een officiële, meestal geschreven mededeling die door een organisatie of overheidsinstantie naar het publiek, of naar een specifieke groep mensen, wordt verzonden. Het dient om nieuws, informatie of een bepaalde boodschap te verspreiden.

Statement: In algemene zin is een statement een uitspraak, bewering of verklaring.

Diplomat: Diplomatie is de kunst en kunde van het voeren van onderhandelingen en relaties tussen landen om bepaalde doelen te bereiken, zoals het voorkomen of oplossen van conflicten, het bevorderen van samenwerking, en het beschermen van nationale belangen. Diplomatie kan ook gebruikt worden om de eigen reputatie en geloofwaardigheid te vergroten.

Permanente vertegenwoordiger: Een permanente vertegenwoordiger, vaak ook 'ambassadeur' genoemd, is de hoogste diplomatieke vertegenwoordiger van een land bij een internationale organisatie zoals de Verenigde Naties (VN), de NAVO of de Europese Unie (EU). Zij behartigen de belangen van het land en spelen een belangrijke rol in de internationale politiek en diplomatie.

Deel 3:

Oppebevelhebber van de NAVO: De NAVO opperbevelhebber is de hoogste militaire commandant binnen de NAVO. Hij is verantwoordelijk voor de coördinatie van militaire operaties en oefeningen, maar hij heeft geen direct gezag over de individuele nationale legers.

Operationele plannen: Operationele plannen zijn gedetailleerde plannen die uitleggen hoe een organisatie zoals de NAVO haar strategische doelen zal bereiken.

Autoriteit: Het recht om bevelen te geven en gehoorzaamd te worden.

Logistieke uitdaging: In dit geval een probleem of obstakel wat zich voor kan doen met het plannen, uitvoeren en beheren van de enorme stroom aan soldaten en militair materiaal van het Westen naar het Oosten.

MEERKEUZEVRAGEN AFL. 1

Deel 1

1. Wat is er op 24 en 25 juni in Den Haag?

- A. Een demonstratie
- B. Een persconferentie
- C. De NAVO-top
- D. De EU-top

2. Waarom speelt het thema NAVO op dit moment weer heel veel, volgens Markus?

- A. Omdat de oorlog dichterbij is gekomen
- B. Omdat Trump aan de macht is gekomen
- C. Omdat de NAVO-top in Nederland is
- D. Omdat Rutte nu ‘NAVO-baas’ is

3. Waar gaat artikel 5 van de NAVO over?

- A. In tijden van dreiging is het ieder voor zich
- B. Een aanval op één is een aanval op allen
- C. Een aanval op één is niet genoeg
- D. Ieder land moet evenveel soldaten leveren

4. Wanneer is de NAVO ontstaan?

- A. Na de Eerste Wereldoorlog
- B. Na de Tweede Wereldoorlog
- C. Na de Koude Oorlog
- D. Tijdens de oorlog in Oekraïne

5. Wat heeft Oekraïne begrepen na de aanval van Rusland op de Krim?

- A. Dat Rusland een goede bondgenoot is
- B. Dat Rusland makkelijk te verslaan is
- C. Dat ze bondgenoten nodig hebben
- D. Dat ze zonder bondgenoten kunnen

Deel 2

1. Op welke manier krijgt Merel vooral iets mee van de NAVO-top?

- A. Krantenartikelen die ze leest
- B. Video’s die ze kijkt
- C. Door het er op school over te hebben
- D. Doordat er van alles in Den Haag wordt afgezet

2. Wat staat er in het communiqué?

- A. Wat de landen gezamenlijk hebben besloten
- B. Wat de landen los van elkaar hebben besloten
- C. De kosten van de top
- D. De aanwezigen op de top

3. Hoe kom je toch een beetje te weten wat zich achter de schermen afspeelt op de NAVO-top?

- A. Door Mark Rutte te volgen op Instagram
- B. Door in Den Haag te zijn
- C. Door boeken over de NAVO te lezen
- D. Door het nieuws in kranten en op televisie te volgen

4. Waarom lijkt het Rein handiger om de NAVO-top online te organiseren?

- A. Is veel goedkoper
- B. Dan kunnen er meer mensen bij zijn
- C. Dan kan je vaker afspreken en sneller beslissingen nemen
- D. Dan kan je iemand ook muten

5. Wie komen er bij een crisissituatie als eerst bijeen op het hoofdkwartier van de NAVO?

- A. De staatshoofden
- B. De burgemeesters
- C. Mark Rutte en zijn adviseurs
- D. De permanente vertegenwoordigers

Deel 3

1. Wie zou meteen kunnen reageren als een NAVO-bondgenoot wordt binnengevallen?

- A. De legercommandant
- B. De koning
- C. De opperbevelhebber van de NAVO
- D. De secretaris-generaal van de NAVO

2. Wat is het probleem van kleine landen als het om oorlog en vrede gaat?

- A. Ze zijn altijd neutraal
- B. Ze zijn te klein om zichzelf te verdedigen
- C. Ze hebben geen eigen leger
- D. Niemand vindt ze belangrijk

3. Waarom wordt Nederland gerespecteerd binnen de NAVO?

- A. We betalen het meeste geld
- B. We leveren de meeste soldaten
- C. Omdat de NAVO-baas uit Nederland komt
- D. Omdat we een van de oudste bondgenoten zijn

4. Waarom moet Nederland vooral investeren in defensie volgens Markus?

- A. Om andere kleine landen te beschermen
- B. Om gerespecteerd te worden
- C. Om te laten zien hoe rijk we zijn
- D. Om Trump tevreden te houden

5. Wat is volgens Markus een van de redenen dat de VS zich minder kan bezighouden met Europa?

- A. Omdat Trump Europa haat
- B. Door de opkomst van China als grootmacht
- C. Omdat de VS kort op defensie
- D. Omdat Europa zich vijandig opstelt naar de VS

ANTWOORDBLAD DOCENTEN

Antwoorden op de meerkeuzevragen

Meerkeuzevragen deel 1

De antwoorden: 1-C, 2-A, 3-B, 4-B, 5-C

Meerkeuzevragen deel 2

De antwoorden: 1-D, 2-A, 3-D, 4-C, 5-D

Meerkeuzevragen deel 3

De antwoorden: 1-C, 2-B, 3-D, 4-A, 5-B

EXTRA OPDRACHT: VOOR- EN NADELEN LIDMAATSCHAP NAVO

Eventuele voordelen

Collectieve verdediging: Het NAVO-verdrag omvat het principe van collectieve verdediging, wat betekent dat een aanval op één lidstaat beschouwd wordt als een aanval op alle. Dit kan een afschrikkende werking hebben voor potentiële vijanden en een sterke bescherming bieden tegen externe agressie.

Veiligheidssamenwerking: Lidmaatschap van de NAVO bevordert veiligheidssamenwerking tussen landen, waardoor gezamenlijke oefeningen, kennisdeling en interoperabiliteit worden versterkt. Dit kan leiden tot een verbeterde veiligheidsstandaard voor alle leden en een meer efficiënte reactie bij een crisis.

Politieke stabiliteit: De NAVO kan helpen bij het bevorderen van democratische waarden en politieke stabiliteit in lidstaten. Door middel van overleg en samenwerking kunnen landen problemen op het gebied van veiligheid en defensie oplossen en vertrouwen opbouwen.

Crisisbeheersing: De NAVO speelt een actieve rol in crisisbeheersingsoperaties, vaak in samenwerking met andere internationale organisaties. Dit kan leiden tot de vreedzame oplossing van conflicten en het voorkomen van escalatie

Eventuele nadelen

Defensie-uitgaven: Leden van de NAVO zijn verplicht om een bepaald percentage van hun BBP uit te geven aan defensie, wat kan leiden tot een zware economische last. Dit kan de financiële middelen van een lidstaat in gevaar brengen en de politieke druk vergroten om meer geld te investeren in defensie.

Risico op betrokkenheid in conflicten: Door de collectieve verdediging kan een lidstaat worden betrokken bij conflicten waarin andere lidstaten betrokken zijn, zelfs als het land niet direct bedreigd wordt. Dit kan leiden tot verlies van levens en materiële schade, en kan de politieke stabiliteit in een lidstaat ondermijnen.

Beperking van soevereiniteit: Hoewel de NAVO een soevereine organisatie is, kan lidmaatschap de soevereiniteit van een land beperken, omdat lidstaten verplicht zijn om deel te nemen aan collectieve acties en overeenkomsten met andere lidstaten. Dit kan de nationale besluitvormingsvrijheid en de mogelijkheid om onafhankelijke buitenlandse politiek te voeren, beperken.

Podcast De NAVO, afl. 1: De NAVO in een notendop
is een uitgave van Nieuws in de klas.
De opdrachten zijn bestemd voor scholieren in het VO.

© Nieuws in de klas, Amsterdam
Uitgave Podcast De NAVO, afl. 1: De NAVO in een notendop
Samenstelling en redactie: Anne de Vroomen
Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door
leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig
onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen
toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van
de uitgever.

e info@nieuwsindeklas.nl
w www.nieuwsindeklas.nl

Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia